

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 552/2540

ห้างหุ้นส่วนจำกัด วราภักดิ์เอ็นจิเนียริง แอนด์ ดีไซน์โจทก์ นาย พัฒนพงศ์ สัตย์สืตพงษ์ กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1336, ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องให้จำเลยคืนเงินค่าภาษีการค้าที่โจทก์มอบให้ไปชำระแก่กรมสรรพากรแทนแต่จำเลยไม่นำไปชำระเป็นการฟ้องเพื่อใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์สินของโจทก์คืนจากจำเลยผู้ไม่มีสิทธิยึดถือทรัพย์สินของโจทก์ไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา1336ซึ่งไม่มีกำหนดเวลาให้เจ้าของทรัพย์สินใช้สิทธิเช่นนี้เว้นแต่จะถูกจำกัดด้วยอายุความได้สิทธิส่วนเงินค่าจ้างที่โจทก์ฟ้องเรียกคืนนั้นเป็นการฟ้องเรียกเงินคืนจากจำเลยที่รับเงินไปจากโจทก์แล้วผิดสัญญาไม่กระทำการที่จ้างมิใช่ฟ้องเรียกค่าเสียหายในมูลละเมิดกรณีนี้ไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะจึงใช้อายุความ10ปีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา193/30

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า ประมาณปลายปี 2528 โจทก์ว่าจ้างจำเลยที่ 1 ทำบัญชีภาษีการค้าและงบดุล และมีหน้าที่รับเงินค่าภาษีการค้าของโจทก์ไปชำระให้แก่กรมสรรพากรด้วย ตกลงคิดค่าจ้างเดือนละ 1,500 บาท ระหว่างเดือนมิถุนายน 2533 ถึงเดือนมีนาคม 2535 จำเลยที่ 1 มอบหมายให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1 ไปรับเงินค่าภาษีการค้าจากโจทก์รวม 20 ครั้ง เป็นเงิน 633,080.69 บาท เพื่อนำไปชำระให้แก่กรมสรรพากร และรับเงินค่าจ้างทำบัญชีตามข้อตกลงอีกจำนวน 33,000 บาท รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 666,080.69 บาท ครั้นเดือนตุลาคม 2535 โจทก์ได้รับแจ้งจากกรมทะเบียนการค้าและกรมสรรพากรว่าโจทก์มิได้ยื่นบัญชีงบดุลตั้งแต่ปี 2533 และมีได้ชำระภาษีการค้ามาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2533 โจทก์ตรวจสอบพบว่าจำเลยที่ 1 มิได้ทำบัญชีให้โจทก์และมิได้นำเงินค่าภาษีการค้าที่รับจากโจทก์ไปชำระ โดยจำเลยทั้งสองร่วมกันเบียดบังยักยอกเงินค่าภาษีการค้าไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนซึ่งเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ จึงต้องคืนเงินค่าภาษีการค้าที่รับไปจากโจทก์ และเนื่องจากจำเลยที่ 1 ผิดสัญญาไม่จัดทำบัญชี และไม่ยื่นชำระภาษีการค้าให้ จึงเป็นการผิดสัญญา ไม่มีสิทธิรับเงินค่าจ้างจากโจทก์ ต้องคืนให้โจทก์เช่นกัน โจทก์ขอคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีสำหรับต้นเงิน 633,080.69 บาท นับแต่วันที่ 20 มีนาคม 2535 เป็นต้นไปจนถึงวันฟ้องเป็นเงิน 72,457.95 บาท รวมกับต้นเงินเป็นเงินจำนวน 705,538.64 บาท โจทก์ทวงถามแล้วจำเลยทั้งสองเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ชดใช้เงินจำนวน 738,538.64 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีในต้นเงิน 666,080.69 บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดใช้เงินจำนวน 705,538.64 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีในต้นเงิน 633,080 บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จจำเลยที่ 1 ให้การว่า จำเลยที่ 2 ไม่ได้เป็นลูกจ้างจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 ไม่เคยมอบหมายให้จำเลยที่ 2 ไปเก็บเงินค่าภาษีการค้าและค่าจ้างทำบัญชีของโจทก์ จำเลยที่ 2 มีอาชีพเป็นทนายความที่มาร่วมใช้สำนักงานของจำเลยที่ 1 โจทก์กับจำเลยที่ 1 ตกลงค่าจ้างทำบัญชีเพียงเดือนละ 1,000 บาท เท่านั้น จำเลยที่ 1 เลิกรับจ้างทำบัญชีมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2533 โดยบอกกล่าวให้โจทก์ทราบล่วงหน้า ส่วนจำเลยที่ 2 ออกไปจากสำนักงานของจำเลยที่ 1 ตั้งแต่

เดือนมกราคม 2533 การที่จำเลยที่ 2 ไปรับเงินค่าภาษีการค้าและค่าจ้างทำบัญชีจากโจทก์ เป็นเรื่องที่โจทก์ตกลงกับจำเลยที่ 2 เอง จำเลยที่ 1 ทักท้วงเรื่องที่โจทก์ยังคงส่งจ่ายเช็คค่า ภาษีการค้าในนามของจำเลยที่ 1 เพื่อให้จำเลยที่ 2 รับไป เพราะจำเลยที่ 1 ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย แล้ว ในระยะแรกโจทก์เพิกเฉย เป็นเหตุให้จำเลยที่ 2 นำเช็คดังกล่าวมาแลกเงินจากจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 1 มิได้รับประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้นภายหลังโจทก์มิได้ส่งจ่ายเช็คในนามของจำเลยที่ 1 อีกด้วยเหตุดังกล่าวจำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามฟ้องและฟ้องโจทก์ขาดอายุความ 1 ปี ในมูลละเมิดจำเลยที่ 2 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินจำนวน 723,538.64 บาทแก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 651,080.69 บาท นับแต่วันฟ้อง (วันที่ 12 ตุลาคม 2536) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 2 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในหนี้ดังกล่าวแก่โจทก์เป็นเงินจำนวน 705,538.64 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 633,480 บาทนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะ ชำระเสร็จจำเลย ที่ 1 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนจำเลย ที่ 1 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดี เกี่ยวกับจำเลยที่ 2 คงยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์โดยคู่ความมิได้ฎีกาโต้แย้งว่า เมื่อปลายปี 2528 โจทก์ว่าจ้างจำเลยที่ 1 ทำบัญชีการค้า บัญชีงบดุล และนำส่งภาษีการค้าต่อกรมสรรพากรแทนโจทก์ โดยคิดค่าจ้างเดือนละ 1,500 บาทจำเลยที่ 2 เป็นทนายความประจำสำนักงานปิยมิตรทนายความและการบัญชีของจำเลยที่ 1 นับแต่เดือนพฤษภาคม 2533 เป็นต้นมา จำเลยที่ 1 งดทำบัญชีให้แก่โจทก์ แต่ปรากฏว่าในระหว่าง เดือนมิถุนายน 2533 ถึงเดือนมีนาคม 2535 จำเลยที่ 2 เป็นผู้ไปรับเงินจากโจทก์รวม 20 ครั้ง เป็น เงินค่าภาษีการค้าจำนวน 633,080.69 บาทและค่าจ้างจำนวน 33,000 บาท โดยไม่ได้นำเงินส่งเป็น ค่าภาษีการค้าและยื่นบัญชีงบดุลประจำปี 2533 ต่อกระทรวงพาณิชย์แทนโจทก์มีปัญหาวินิจฉัย ตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 จะต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนแก่โจทก์ตามฟ้องหรือไม่เพียงใด ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ขณะที่โจทก์ส่งจ่ายเช็คให้แก่จำเลยที่ 1 ทั้ง 10 ฉบับดังกล่าว จำเลยที่ 1 ยังไม่ได้บอกเลิกสัญญาแก่โจทก์ เมื่อจำเลยที่ 1 รับเช็คของโจทก์มาเรียกเก็บเงินโดย งดเว้นไม่กระทำการที่จ้าง จำเลยที่ 1 จึงได้ชื่อว่าเป็นฝ่ายผิดสัญญา ต้องคืนเงินตามเช็คทั้ง 10 ฉบับ แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้อง สำหรับเงินส่วนที่จำเลยที่ 2 รับไปจากโจทก์นับแต่ครั้งที่ 11 เป็นต้นไปนั้น เป็นเช็คที่โจทก์ส่งจ่ายให้จำเลยที่ 2 โดยตรงและบางฉบับเป็นเช็คผู้ถือกรรมสิทธิ์มีเหตุผล และน้ำหนักเชื่อได้ว่าจำเลยที่ 1 เพิ่งบอกเลิกสัญญาแก่โจทก์นับแต่นั้นเป็นต้นมา ทางนำสืบของ โจทก์ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับเงินตามเช็คดังกล่าวแต่อย่างใดเป็นเรื่องที่ จำเลยที่ 2 กระทำไปโดยลำพังเป็นการส่วนตัวจำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์เกี่ยวกับเงินส่วน นี้ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบโจทก์รวมถึงเงินส่วนนี้ด้วยนั้น ศาลฎีกาไม่ เห็นฟ้องด้วยปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คดีโจทก์ขาดอายุความแล้วหรือไม่เห็นว่า โจทก์ฟ้องให้ จำเลยที่ 1 คืนเงินค่าภาษีการค้าที่โจทก์มอบให้ไปชำระแก่กรมสรรพากรแทน แต่จำเลยที่ 1 ไม่นำ ไปชำระเป็นการฟ้องเพื่อใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์สินของโจทก์คืนจากจำเลยที่ 1 ผู้ไม่มีสิทธิยึดถือ ทรัพย์สินของโจทก์ไว้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 ซึ่งไม่มีกำหนดเวลาให้ เจ้าของทรัพย์สินใช้สิทธิเช่นนี้ เว้นแต่จะถูกจำกัดด้วยอายุความใช้สิทธิ ส่วนเงินค่าจ้างที่โจทก์ฟ้อง เรียกคืนนั้น เป็นการฟ้องเรียกเงินคืนจากจำเลยที่ 1 ที่รับเงินไปจากโจทก์แล้วผิดสัญญาไม่ กระทำการที่จ้างมิใช่ฟ้องเรียกค่าเสียหายในมูลละเมิด กรณีนี้ไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้ โดยเฉพาะ จึงใช้อายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 แต่โจทก์

ฟ้องคดีนี้ยังไม่เกิน10 ปี คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความพิพาทษาแก่เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 คืนเงินแก่โจทก์จำนวน202,745.88 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 20 มีนาคม 2535 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ณรงค์ ตันติเตมิต · บุญธรรม อยู่พัก · ปรีชา บุรณะไทย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/552/2540>